

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Közösségek Bírósága
96/09. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2009. október 27.

A C-115/08. sz. ügyben hozott ítélet
Land Oberösterreich kontra ČEZ as

**Az ingatlan-tulajdonosok és a temelíni atomerőmű közötti birtokháborítás
abbahagyása iránti kereset tárgyában eljáró osztrák bíróságoknak figyelembe kell
venniük a cseh hatóságok által kiadott üzemeltetési engedélyt**

*Ezen engedély a lakosság nukleáris veszélyekkel szembeni védelmének biztosítására szolgáló
közösségi rendszer részét képezi*

Ausztriában az ingatlan tulajdonosa megtilthatja a szomszéd ingatlanról származó környezeti ártalmat, amennyiben az túllépi a helyben szokásos mértéket, és jelentősen akadályozza az ingatlan helyi szokásoknak megfelelő rendeltetésszerű használatát. Ha azonban hatósági engedéllyel rendelkező létesítmény okoz ezt meghaladó mértékű birtokháborítást, a tulajdonos bírósági úton csak a ténylegesen elszenvedett kár megtérítését követelheti.

A Land Oberösterreich (Felső-Ausztria tartomány) olyan művelés alá vont és mezőgazdasági kísérleti területek tulajdonosa, amelyeken mezőgazdasági iskola működik. Ezek az ingatlanok mintegy 60 km-re helyezkednek el a temelíni atomerőműtől, amely viszont cseh területen található, és amelyet a ČEZ energiaszolgáltató vállalat működtet. Ezen atomerőmű építését és üzemeltetését a cseh hatóságok 1985-ben engedélyezték, és 2003 óta teljes kapacitással működik.

A Land Oberösterreich szerint a temelíni atomerőmű üzemszerű működésével okozott radioaktivitás, vagy annak üzemeltetése és esetleges hibás működése esetén a radioaktív szennyeződés veszélye tartósan zavarja a Land Oberösterreich ingatlanai rendeltetésszerű használatát.

Ezen oknál fogva a Land és más magánszemély tulajdonosok kérték, hogy a Landesgericht Linz (linzi regionális bíróság) kötelezze a ČEZ-et a temelíni erőműből származó ionizáló sugárzásból eredő környezeti ártalmak, illetve azok veszélyének megszüntetésére, és az erőműnek a hatályban lévő műszaki előírásoknak megfelelő átalakítására vagy az átalakítási intézkedések lehetetlensége esetén annak bezárására.

Az osztrák bíróság megállapította, hogy Ausztriában eltérő bánásmód érvényesül a nemzeti hatóságok, illetve a más tagállam hatóságai által kiadott engedéllyel rendelkező ipari létesítményekkel szemben, amennyiben az utóbbiak által kiadott engedélyeket nem veszik figyelembe az engedélyek jogosultjai ellen irányuló, környezeti ártalmak megszüntetése iránti kereset esetén.

Ezzel kapcsolatban az osztrák bíróság azt kérdezte a Bíróságtól, hogy az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve megengedi-e az ilyen eltérő bánásmódot, és hogy a cseh hatóságok által a temelíni atomerőmű üzemeltetésére kiadott engedélyt el kell-e ismerni Ausztriában az ilyen bírósági eljárás során.

A Bíróság mindenekelőtt kimondja, hogy a temelíni erőmű által végzett ipari tevékenység az EAK-Szerződés¹ hatálya alá tartozik.

¹ Az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés.

A Bíróság továbbá megállapítja, hogy azok a vállalkozások, amelyek valamely tagállamban található létesítményt üzemeltetnek, általában ez utóbbi tagállam joga szerint bejegyzett vállalkozások, és hogy helyzetük az e tagállam állampolgárainak helyzetéhez hasonló. Következésképpen az Ausztriától eltérő tagállamban kiadott hatósági engedéllyel rendelkező létesítményekkel szembeni eltérő bánásmódot az állampolgárságon alapuló eltérő bánásmódnak kell tekinteni. Márpedig az állampolgárság alapján történő bármely hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve olyan közösségi jogi alapelvnek minősül, amely az EAK-Szerződés keretében is alkalmazandó.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy az EAK-Szerződés alapján a Közösség az egészségvédelem érdekében szabályozási hatáskörrel rendelkezik a tagállamok által alkalmazandó engedélyezési rendszer kialakítása tekintetében. A nukleáris létesítmények építésére és működésére vonatkozó hatósági engedélyek megadása a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból származó veszélyekkel szembeni védelmével kapcsolatos szempontok miatt tehát az EAK-Szerződés hatálya alá tartozik. Ebből következik, hogy a más tagállamban kiadott hatósági engedéllyel rendelkező nukleáris létesítményekkel szembeni eltérő bánásmódot e szerződés fényében kell vizsgálni.

Ezután a Bíróság megállapítja, hogy az olyan, tisztán gazdasági jellegű célkitűzések, mint a hazai gazdasági szereplők érdekeinek védelme, nem igazolhatják az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetést.

A Bíróság emlékeztet többek között arra, hogy a lakosság egészségének az ionizáló sugárzásból eredő veszélyekkel szembeni védelmére vonatkozó alapvető előírásokat közösségi szinten fogadták el, amelyek betartását a Cseh Köztársaságnak az EU-hoz történő csatlakozását követően a Bizottság ellenőrizte. Temelínben. A Bizottság egyébként már e csatlakozás előtt megvizsgálta az ezen erőmű biztonságával kapcsolatos kérdéseket, ami ajánlások megfogalmazásához vezetett annak érdekében, hogy az említett erőmű biztonságát az Európai Unió többi országában található, hasonló reaktorokra vonatkozó biztonsági szintnek megfelelő szintre emeljék, és amely ajánlások végrehajtását ezen intézmény nyomon követte.

A Bíróság ezenkívül hangsúlyozza, hogy az EAK-Szerződés alapján bevezetett védelmi rendszer elégtelen működése esetén a tagállamok különböző lépéseket tehetnek közösségi szinten az e tekintetben előírható átalakítások elérése érdekében.

Ilyen körülmények között **Ausztria nem igazolhatja a Cseh Köztársaság által a temelíni atomerőmű üzemeltetése érdekében kiadott hatósági engedéllyel kapcsolatban alkalmazott hátrányos megkülönböztetést** az élet, a közegészség, a környezet vagy a magántulajdon védelmének szükségességére hivatkozással. A meglévő közösségi szabályozási keret ugyanis, amelybe ezen engedély részben beletartozik, alapvetően éppen ezen értékek védelmének biztosításához járul hozzá. Ennélfogva ezen eltérő bánásmód nem minősülhet sem szükségesnek, sem arányosnak az említett védelmi célkitűzések szempontjából.

EMLEKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében a közösségi jog értelmezésére vagy valamely közösségi jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106